

Minnesanteckningar Dialog- och informationsträff 31 maj 2023

Deltagare

Närvarande utförare: Cleverex Omsorg, Ren Service, Lycka Omsorg, Good Service, Aspen Partner, AOV, Örebro Omsorg, Vårda hemtjänst, Akita Omsorg, AK Finess,

Närvarande från Förvaltningskansliet: Melisa Hasanbegovic, Jeanette Birgersson, Per Lindqvist, Yuri Yanez, Sandra Ressem

Övriga närvarande: Tina Hultkrantz, Maria Holmberg, Emelie Lundmark Sternoff, Anne Shemeikka, Angelica Diviak, Catrine Lindström, Annika Gustafsson, Annica Kindborg, Beatrice Erestam, Sofia Danielsson, Anette Karlsson, Patrik Jonsson

Föredragande: Tina Hultkrantz, Jeanette Birgersson, Maria Holmberg, Mattias Ottosson och Anna-Karin Kumlin.

Inledning

Avtalscontroller Per Lindqvist hälsar välkommen, går igenom dagordning samt förhållningsregler för det digitala mötet. Övriga avtalscontrollers presenterar sig: Melisa Hasanbegovic, Jeanette Birgersson och Yuri Yanez.

Information från Hemsjukvården

Tina Hultkrantz, verksamhetschef

I Hemsjukvården Sydost har Sofia Danielsson tillträtt som ny chef. Östernärke HSV blir en egen enhet och skulle extern utförare får kunder där så är det Sofia Danielsson ni ska vända er till. Det är bra att känna till att det finns inhyrda sjuksköterskor från bemanningsföretag som hoppar in och vikarierar.

Hör av er till Tina Hultkrantz för förtydligande av områdesansvariga enhetschefer inom Hemsjukvården. En uppdaterad kontakt telefonlista ska ordnas efter den 1 juni.

Just nu är det mycket arbete kring sommarbemanning och det saknas fortfarande sjuksköterskor till kvällar för juli och augusti, men detta kommer att lösas inom en snar framtid. Av den anledning har sjuksköterskorna fr.o.m. v. 29 begränsad kapacitet för att delegera era sommarvikarier. Ta kontakt med Hemsjukvården så tidigt som möjligt.

Tina påminner om att inte signera med ”Medskickad” om kunden av någon anledning inte vill ta sin medicin. ”Medskickad” ska endast signeras när läkemedlet ska skickas till Dagverksamhet.

Socialförvaltningen

orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00

ÖREBRO

2023-05-31 Voo 1078/2023

En till sak som är viktigt är att medarbetaren som hämtar läkemedel ska ha arbetskläder på sig och kunna legitimera sig. Det ska synas att man är i tjänst.

Skyddad yrkestitel

Jeanette Birgersson, avtalscontroller

Den 1 juli 2023 blir undersköterska en skyddad yrkestitel. Det innebär att man kommer att behöva ett bevis från Socialstyrelsen för att få använda titeln undersköterska inom vård och omsorg. För mer information besök: <https://legitimation.socialstyrelsen.se/underskoterska-blir-en-skyddad-yrkestitel/> Se även bifogad bildspel.

Enligt nya regler kan inte en undersköterska som inte har fått bevis från Socialstyrelsen vara fast omsorgskontakt efter den 1 juli. Däremot gäller medarbetarens bevis för olika arbetsgivare och inte bara där hen är fastanställd.

Ändrade behov

Maria Holmberg, gruppledare

Till Mottagningsteamets Treservabrevlåda får vi ibland listor med kunder där behovet har ändrats. Däremot framkommer inte vilket behov som har ändrats, vad är det för insats eller frekvens som saknas. Informationen utgår från det som står på personkortet vilket inte stämmer överens med ersättningsmodellen. Ni måste läsa det som står i uppdraget under "Huret" i stället. Det är fel att tolka t.ex. 0,75 som 45 min/v. för att så är det inte. Vissa utförare säger till sina kunder att de inte kan få det de har beviljats för att tiden räcker inte till, vilket strider mot vad som står i deras beslut. Det är bra att komma ihåg att det som står i uppdraget är det personen har rätt till.

Vi vill gärna bjuda in er till en samverkansträff för att diskutera alla dessa frågor. Den 7 november kl.15.00-16.00 är ni välkomna till oss på Olof Palmes torg och ni får gärna komma tidigare så hinner ni ta en kopp kaffe innan. Vi skulle också vilja att ni skickar in frågor och funderingar utifrån biståndshandläggning inför att vi ses.

Maria påminner om att anmäla nya ledningspersoner till höstens introduktionsutbildningar som ska ske i oktober och december. På dessa utbildningar tydliggör man vad som gäller kring beslutet och uppdraget.

Kontakta gärna Mottagningsteamet via Treservabrevlåda eller telefon mellan kl. 9.00 och 12.00 på vardagar vid frågor.

Akita: utföraren efterfrågar en tydligare beskrivning av beslut om ledsagning till vårdinrättning. Biståndshandläggarens information till kunden kan bli missvisande när de säger att personen har obegränsad med tid för ledsagning till vårdinrättning.

Socialförvaltningen

orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00

Maria Holmberg: sådana beslut tas individuellt och därför kan skiljas från person till person. Det som inte ingår är att utföraren ska agera taxi åt kunden. Det är färdtjänst eller sjukresa som gäller för kunden och sedan beror det på vilken/vilka moment som kunden inte klarar. Vid minsta tveksamhet kring uppdraget ska utföraren kontakta biståndshandläggaren så får man tillsammans diskutera ärendet.

Annica Kindborg: om vi slår ut all den utförda tid på ledsagning till vårdinrättning på samtliga de beviljade insatser hamnar vi på 1,5 – 3 timmar per månad, vilket i de flesta fall borde rymmas gott och väl, men sedan är alltid undantag som sticker ut.

Maria passar på att presentera Maria Eck, ny enhetschef som efterträder Jessica Henriksson.

Övriga frågor

Fråga Den prislistan på hemsidan som gäller ersättning för omvårdnad och service omfattar idag bara externa utförare, tidigare har även den interna utförarens ersättning varit med, vilket efterfrågas?

Svar: Denna kommer att byta ut så även den interna utförarens ersättning framgår.

Träff med representanter från Vård- och omsorgsnämnden

Mattias Ottosson, ordförande (S)

Anna-Karin Kumlin, vice ordförande (M)

Mattias inleder med att beskriva det nya politiska läget i Örebro kommun.

Kommunen har idag ett samarbete i nämnden (tidigare Vårdboendenämnden, Hemvårdsnämnden och Programnämnden) och Kommunfullmäktige mellan Socialdemokraterna, Centerpartiet och Moderaterna. Det är en stark majoritet.

Mattias själv är fritidspolitiker (S) och är 20% tjänstledig från sitt uppdrag som gymnasielärare i Nora.

Anna-Karin Kumlin är också fritidspolitiker (M). Till vardags arbetar hon som sjuksköterska på kirurgen på USÖ och har tidigare jobbat som distriktssköterska i hemsjukvården.

Vård- och omsorgsnämnden har verksamhetens och medborgarnas bästa i fokus. Det är utgångspunkten.

Frågor och svar

1. Varför kostar äldreomsorgen mer i Örebro än i andra jämförbara kommuner trots lägst privatiseringsgrad och lägst ersättning till utförare?

Under en längre tid jobbar vi med att försöka minska på kostnader. Vi kommer att få en prognos på nämnden imorgon som visar på ett beräknat underskott på knappt 49 miljoner för 2023, där hemvården har sämsta siffror (varav hemvård LOV prognos -43 mnkr). Å andra sidan har kommunen dragits med en hel del kostnader som man inte räknat med eller varit högre än man hade tänkt sig. Ett exempel är den planerade 11-timmars dygnsvila som kommer till hösten trots den ökade inflation. Gällande påståendet om att 'trots lägst privatiseringsgraden' är det svårt att

Socialförvaltningen

orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00

säga om privatiseringen för kommunen ekonomiskt är en bra affär eller inte. Det vi vet idag är att Loven kostar en hel del samtidigt har landets kommuner som har Lov olika ekonomiska förutsättningar och där ligger Örebro kommun inte bland de bästa.

Gällande grundersättningen är den inte så låg i Örebro, däremot sjunker ersättningen utifrån utförandegrad. Det blir en lägre nivå på det hela. Det jag önskar som politiker är att man matchar den beviljade tiden bättre med den faktiska utförda tiden. Det blir inte bra att det är så stor skillnad mellan den beviljade tiden och den utförda tiden.

Lycka omsorg: andra kommuner klarar bättre att korrelera utförandegrad och ersättningsnivå, här har vi ett system där man talar om en nivå, samtidigt har vi fått tillsagt att ungefär 60% - 65% är rimligt att utföra, vilket innebär att vi idag överprövar ett myndighetsbeslut och det är fel. Kunden får information om ett antal timmar och även om behovet inte finns så kräver kunderna att tiden utförs då de enligt lag har rätt till det. Det blir inte alls bra.

Mattias: jag önskar vi kom bort från att tänka tid överhuvudtaget. Trots nya ersättningsmodellen jagar man tid i alla fall, utifrån den 40% gränsen, vilket inte är bra. Man ska jobba med behoven och inte med tiden.

Akita: instämmer med Lycka omsorg angående diskussioner med kunder gällande deras behov vs beviljad tid, där de kan tycka att en dusch kan ta 75 minuter i stället för 30. Det finns ett stort behov att vi ska börja prata samma språk för att det blir väldigt otydligt för kunderna.

Anne Shemeikka: rent tekniskt har det inte varit lätt att få bort tiden i Treserva på kundkortet som vi hoppades på. Det allra bäst är att vi allihop pratar om behoven och hur långt tid tar det att utföra tillsammans med kunden så blir det tydligare för både kunden och utföraren.

AOV: utförarna tvingas följa ett beslut som innebär långt flera timmar än vad man får ersättning för (som dubbelbemanning som inte ersätts), vilket sätter oss i en komplicerad situation att driva ett hemtjänstbolag under dessa förutsättningar. Samtidigt som kommunens hemvård kan gå med förlust men inte vi.

Annica Kindborg: det är en omräkning från den beviljade tidschablonen för att komma fram till ersättningsnivå, där utförandegraden är byggt på de verkliga värdena och inte påhittade.

Akita: vill gärna skicka med ett inspel kring insatsen avlösning i hemmet, där biståndshandläggaren beviljar per timme men vi får betalt i schablon. Det handlar om en kund med beviljad 20 tim/mån och som utnyttjar alla sina timmar varje månad och ersättningen vi får är 2.600 kr/mån. Man kanske har tänkt att personen inte kommer att använda hela tiden?

2. Varför sjunker beviljade insatser för äldre över 80? Det finns oro för sämre omvårdnad med mindre insatser

Det har varit ett minskat antal personer som nyttjar hemvården. En orsak är Coronapandemin och en annan som kan haft betydelse är nya ersättningsmodellen. Fler tillgängliga platser på Vobo kan också haft betydelse. Köerna där har minskat. Bedömningen vi gör nu att det kommer att öka igen. Det är fler som vill vara hemma längre och det kan vara så att man behöver se över hur

biståndsbedömningen görs om det är möjligt att vårdtunga ska snabbare komma in på Vobo för deras bästa. Detta är inte helt enkelt.

Brucarundersökningar i Örebro ligger högt historiskt. Hemvården bedöms i Örebro vara bättre än de flesta jämförbara kommuner. **Kompletterat i efterhand:** De flesta kommuner, inklusive Örebro fick försämrade bedömning vid mätningen 2022, detta tros bero främst på pandemin. Det har inte inneburit en större minskning än jämförbara kommuner. Örebro kommun har fortsatt hög bedömning i relation till jämförbara kommuner enligt Socialstyrelsen. Samma resultat visar biståndshandläggarnas individuppföljningar. Inget som talar för en sämre omvårdnad på något sätt.

3. Varför får utförare ingen betalning för dubbelbemanning

Utgångspunkten är biståndsbeslutet.

AOV: dubbelbemanning finns väl inte som ersättning överhuvudtaget inom biståndsbedömningen för även beslut med dubbelbemanning ersätts inte.

Maria Holmberg: om arbetsterapeuten har bedömt att dubbelbemanningen behövs i olika moment lägger biståndshandläggaren in det i sin bedömningsmatris, vilket i sin tur ger en högre nivå och därmed ersättning. Däremot de momenten ni gör av planeringstekniska skäl får ni inte ersättning för.

4. Ersättningsnivåerna är satta så att utförare tvingas anpassa tiden för insatsen. Är detta ett sätt att sänka kostnaderna på som säkerställer individens behov?

Stödet sätts utifrån individens behov och det är utgångspunkten. Utförarna ska anpassa och utföra stödet efter individens behov. Stödet till den enskilde ska baseras på dennes behov och inte på tid. Ersättningen baseras på vilken nivå (1–29) som individens behov bedöms vara. Varje nivå 1–29 har visserligen en bakomliggande tidsberäkning, men syftet med tiden är för att ligga till grund för korrekt ersättning. Den bakomliggande tiden utgör tillsammans med utförandegraden och timersättningen själva grunden för ersättningen i omsorgsnivåerna.

Kompletterat i efterhand: Utförandegraden är beräknad på och utgår från den historiska utförandegraden, sett till samtliga (aktiva) individer, oavsett utförare.

5. Önskas en förklaring till korrelationen mellan de privata utförarnas kunder och ersättningen per nivå. Interna utförare har kunder i främst i nivå 1–14 och 28–29 medan privata i nivå 15–27. Snittersättningen i nivå 15–27 ligger lägst i hela mellan nivå 10–20, därefter höjs något och sjunker igen efter nivå 25.

Kommunen styr inte över vilken utförare en kund väljer. Ersättningsmodellen är framtagen baserat på de historiskt genomsnittliga utförandegraderna, oavsett om kunden har privat eller

kommunal utförare. När det gäller de kommunala och de privata utförarna så är det generellt sätt mer tid per kund och därmed mer ersättning hos de privata utförarna. Det går inte att se att det skulle vara sämre villkor på det sättet för de externa utförarna.

Annica Kindborg: detta är endast en beskrivning av vilka nivåer som de privata förekommer något fler i och vilka nivåer är vanligare för kommunala. Det är en spegling av vårdtyngden med andra ord, vilket i regel är högre hos privata än kommunala och det speglar det och ersättningen blir i genomsnitt högre för de kunder som har valt en extern utförare. Vi ser en överrepresentation i vissa nivåer.

6. Trygghetslarm. Utryckningen täcks inte av ersättningen då två personer behöver åka och larmet tar mer än 25 minuter. Hur har resonemanget gått i denna ersättning?

Utföraren ersätts för samtliga kunder som har beviljats trygghetslarm, vilket de allra flesta omvårdnadskunder har. Det innebär att utföraren ersätts för samtliga kunder varje månad oavsett om någon larmar eller inte. Statistik visar på att i genomsnitt så larmar som mest en femtedel av kunder med larm månatligen, vilket innebär att i genomsnitt så larmar cirka åttio procent av kunderna inte alls.

Det ska observeras att statistiken utgår från registrerade larminsatser, varför det är viktigt att registrera rätt. I genomsnitt är den utförda larmtiden 8 min/mån utslaget på samtliga individer med beviljad insats.

7. Varför får inte samboende par beviljat servicetjänster om bara den ena har hemtjänstbeslut? Det finns ofta förekommande situationer där den ena har ett vårdbehov som innebär att denna inte kan lämnas ensam, skall man inte kunna få servicetjänster då?

Örebro kommuns riktlinjer för biståndsbedömning ger ramverket för Örebro kommuns tolkning av socialtjänstlagen, men det görs samtidigt alltid en individuell prövning under utredningen. Om det är så att den ena inte kan lämnas ensam så finns det insatser som kan beviljas för att den andra ska få avlastning och kunna lämna hemmet för egna aktiviteter tex.

8. Varför utgår inte en skälig timersättning för HSL-insatser? Exempel: en person som har HSL-insatser och ca 150 tim/mån i 16 månader nu och resulterat till ett högt underskott pga låg ersättning.

Om det är ett bestående behov låter som att personen i frågan inte ska ha hemvård egentligen för att det handlar om omfattande behov. Sedan är det så att vissa insatser hos vissa personer kommer att gå med minus och andra med plus. Det har därmed inte funnits belägg för att HSL-

schablonerna kan anses lågt värderade, utan kan i stället snarare innebära att utförare i genomsnitt överkompenseras för insatserna, sett i relation till de utförda timmarna hos samtliga individer.

Generellt utför man mindre tid än vad man får betalt för och det gäller både kommunala och externa utförare. Alla gör vinst på vissa delar och förlorar på andra och så kommer alltid att vara.

Utvärderingen av ersättningsmodellen efterfrågar bättre rutiner inom HSL-organisationen avseende delegerade hälso- och sjukvårdsinsatser, bland annat för att säkerställa att bedömningar av tid är korrekta.

A-omsorg: finns inte risk då att man börjar tala om förlust- och/eller vinstkunder och kanske försöka bli av med såkallade förlustkunder och behålla endast vinstkunder?

Det ska man absolut inte göra och hoppas verkligen att de tankar kommer inte att finnas varken hos kommunala eller externa utförare.

AOV: det är orimligt att man ska utföra sådana insatser som beskrivs i tidigare exemplet utan att man får betalt för det. Förklaringen om att vissa insatser får man gå med vinst och andra med förlust räcker inte. Den faktiska insatsen ska betalas och man ska inte förvänta sig att privata utförare ska betala det. Ska privata utförare behöva gå minus i något uppdrag överhuvudtaget?

Mattias: vi tar med oss era frågor och titta på de, men beträffande att ni måste rycka ut om det blir minus svaret är: ja. Jag förstår att det är ett bekymmer för er, men det är välfärdssektorn det handlar om och det är de förutsättningar man har. I den perfekta modellen skulle man varken gå minus eller plus heller, men där är vi inte riktigt.

Akita: vårt bolag drivs inte för att tjäna pengar för då ska man jobba med något annat, men har man bestämt att privata aktörer ska få finnas då måste man inse att privata bolag måste ha en vinstmarginal för att överleva. Vi ska kunna ge vår personal samma arbetsmiljö och förutsättningar som man kan få i kommunen. När kommunen går back då avskrivs det men det kan inte vi göra. De insatser vi utför måste täckas av ersättningen för att vi ska kunna göra ett bra jobb.

Mattias: jag är helt övertygad om att ni är i branschen av rätt anledning och att ni vill det bästa för kunderna och verksamheten. Vi är fullt medvetna om att privata aktörer behöver gå plus för att ni ska överhuvudtaget finnas kvar som utförare. Något annat är inte aktuellt. Samtidigt har vi från kommunens och politisk sida ett tufft läge med effektiviseringar som måste till nu. Det är inga lätta beslut från vårt perspektiv.

9. Vad avser Örebro kommun att göra för att privata utförare ska få ta del av statliga medel som finns att ansöka?

Vård- och omsorgsnämnden har inför kommande år öppnat upp möjligheten för att även inkludera externa utförare inom ramen för kommande satsningar i form av statsbidrag. En hantering kommuniceras så snart det är möjligt.

Socialförvaltningen

orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00

ÖREBRO

2023-05-31 Voo 1078/2023

Lycka Omsorg: det vi reagerar på är att Örebro kommun har betalat tillbaka pengar till Socialstyrelsen i stället för att låta privata utförare ta del av de. Dessa pengar hade vi kunnat använda för bl.a. kompetensutveckla vår personal. Vi har möjlighet att ansöka om för god vård och omsorg till och med sista oktober. Vi vet också att Örebro kommun har fått 53,4 mnkr så vi hoppas att vi kan ta del av det på något sätt.

Patrik Jonsson (förvaltningsdirektör för Socialförvaltningen): vet ej hur långt vi har kommit i handläggningdelen och vi behöver öppna upp för er privata utförare att också vara med på ansökan i den mån detta är möjligt. Det är nämligen så att inte alla bidragen skrivs så att det är möjligt, men vi ska absolut inte hamna i den situationen att vi betalar tillbaka statsbidrag som hade kunnat gå till företag i kommunen eftersom ni stöttar kommunens invånare på samma sätt som kommunen gör. Vi kommer att titta på det.

När det gäller bidraget på 54 mnkr så är de in-tecknad i den kommunala budgeten till olika poster, där en stor del går till vård- och omsorgsboende för att exempelvis öka bemanning på Vobo, som ökad budget till valfrihetssystemet och för att bekosta lärare i äldreomsorgslyftet.

Lycka Omsorg: det är märkligt att i andra kommuner vi har kunnat sökt de medlen utan problem, men i Örebro får man inte det. Tror ni att det är möjligt att göra en tilläggsansökan till Socialstyrelsen utifrån privata aktörers behov av kompetensutveckling?

Patrik Jonsson: vi får titta på det

Kompletterat i efterhand: Örebro kommun har sökt och fått utbetalt för statsbidraget ”säkerställa god vård och omsorg för äldre”. Örebro kommun har fått statsbidraget enligt fördelningsnyckel och det innebär för år 2023 ca 53,5 mnkr. Som nämndes under mötet så är dessa medel en del av finansieringen för äldreomsorgens budget och kommer därför komma externa utförare till del genom bland annat förstärkt bemanning på vård- och omsorgsboenden. Statsbidragets förstärkning av äldreomsorgens budget har också inneburit att mindre effektiviseringskrav behövt läggas ut i priserna än vad som annars varit fallet. Del av den med statsbidraget förstärkta budget har använts till att finansiera lärare till äldreomsorgslyftet, som gagnar både kommunala och privata utförare.

Även om ansökan fortfarande ligger öppen så finns det inga fler medel för Örebro kommun att ta del av. Örebro kommuns andel fördelas och beslutas av Socialstyrelsen.

10. Kommunens underskott skrivs av och men för privata utförare utgår ingen kompensation för samma insatser med samma bristande kostnadstäckning. Är detta skäligt och rimligt? Om det skjuts till medel för att täcka underskott bör detta ske konkurrensneutralt och bör då även komma övriga aktörer inom vård och omsorg.

Vårt mål måste alltid vara att nämnden och verksamheterna håller i sin budget. Vi måste effektivisera och få ner kostnader nu. Det finns flera orsaker till att kommunen har andra ekonomiska förutsättningar och det är dels möjligheten att påverka interna kostnader som exempelvis PO, hyra, krav på heltid och att få bort delade turer. Men det är även det yttersta ansvaret. I och med att kommunen har det yttersta ansvaret behöver de kommunala utförarna ha

Socialförvaltningen

orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00

ÖREBRO

2023-05-31 Voo 1078/2023

lite mer flexibilitet i sin verksamhet. Exempelvis när om en extern utförare går i konkurs behöver kommunen omedelbart kunna ta över innan omval kunnat ske. Enlig Lag (2008:962) om valfrihet finns det inte något krav på kommunen att ersätta externa utförare med en motsvarande kompensation för de interna utförarnas eventuella förluster.

Socialförvaltningen
orebro.se

Enheten för Uppföljning
Box 300 45, 701 35 Örebro
egetval@orebro.se
Servicecenter 019-21 10 00